

Клюс М. О.

Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Науковий керівник – Гелетка М. Л., канд. філол. наук,

доцент кафедри прикладної лінгвістики

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ ФІЛЬМІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ

У світі кінематографу переклад назв фільмів з англійської українською мовою – це складний і відповідальний процес, який передбачає врахування лінгвістичних нюансів для точного й зрозумілого відтворення сенсу оригінальної назви. Цей процес містить кілька важливих аспектів.

Один із ключових аспектів — **фонетика та транскрипція (фонетична транскрипція)**. Вони впливають на спосіб, яким звучить і виглядає назва фільму в перекладі з англійської українською мовою. Транскрипція означає перенесення звуків чи фонем однієї мови в символи чи символічні послідовності іншої мови, що дозволяє зберегти фонетичні особливості оригінальної назви.

Прикладом може бути фільм «*The Shawshank Redemption*» (укр. «Утеча з Шоушенка»). У перекладі важливо не лише передати сенс, а й зберегти звучання, яке відтворює атмосферу фільму. У цьому випадку, «*Shawshank*» транскрибується як «Шоушенк» для збереження оригінального звучання, а «*Redemption*» перекладається як «утеча», що передає основну ідею фільму.

Інший приклад це фільм «*The Matrix*» (укр. «Матриця»). Тут транскрипція дозволяє зберегти оригінальне звучання, а переклад назви допомагає уникнути можливих непорозумінь і передати сенс фільму.

Семантика та синоніми в перекладі назв фільмів важливі для збереження сенсу та ідей оригінальних назв, але з використанням відповідних слів українською мовою. Тут важливо підібрати такі вирази, які не лише відтворюють суть фільму, але й залучають увагу аудиторії та відтворюють його настрій або особливості.

Семантичний переклад за допомогою зміни або додавання лексичних елементів та введення ключових слів фільму розширює семантичне поле назви. Фільм «*The Maze Runner*» – «Той, що біжить лабіринтом», тут додаткові слова «біжить» і «лабіринтом» розширюють опис фільму, надаючи більш деталізовану інформацію про сюжет та атмосферу фільму.

Фільм «Eternal Sunshine of the Spotless Mind» (укр. «Вічне сяйво чистого розуму») демонструє, як використання синонімів може передати сутність фільму.

Граматичні адаптації в перекладі назв фільмів важливі для збереження сенсу та стилю оригінальної назви, але враховуючи граматичні відмінності між англійською та українською мовами. Це може означати зміну порядку слів, використання інших частин мови або структур речень для точного відтворення сенсу.

Наприклад, «The Pursuit of Happiness» (укр. «У пошуках щастя») – у цьому прикладі, адаптація полягає у використанні родового відмінка іменника «щастя», що відповідає граматичним особливостям української граматики.

Розуміння культурних аспектів у перекладі назв фільмів важливе для передачі не лише сенсу, а й особливостей та емоцій, які вони несуть. Деякі оригінальні назви можуть містити відсилання до культурних явищ, фраз, метафор чи реалій, що можуть бути відомими для англомовної аудиторії, але не мати прямого відповідника або розуміння в українській культурі.

Наприклад, «Breakfast at Tiffany's» відсилає до культового магазину ювелірних виробів Tiffany, який увійшов у поп-культуру. Однак, український переклад «Сніданок у Тіффані» може передати лише образну картину сніданку, без точного відтворення асоціацій із цим магазином чи його значенням.

У підсумку, лінгвістичні відтінки в перекладі назв фільмів з англійської на українську мову відіграють критичну роль у забезпеченні зрозумілості, адаптації та привабливості фільмів для української аудиторії. Ураховуючи всі ці аспекти, перекладачі намагаються знайти оптимальний спосіб відтворення сенсу й привернення уваги до творів кінематографу.